

tilført særlige ressourcer. Med hensyn til deres størrelse og prioritering vil jeg gerne have lejlighed til forinden løbende at konsultere denne referencegruppe, som også kommer til at spille en væsentlig rolle i det kommende arbejde.

Karen J. Klint (S):

Tak til SF, fordi vi får denne debat under titlen »styrket forebyggelse«, for heri ligger en anerkendelse af, at det de senere år faktisk er lykkedes at nedbringe antallet af selvmord. Men som Sundhedsstyrelsens forslag til handlingsplan klart viser, kan der gøres endnu mere.

Forslaget til planen var færdigt i august 1998. Den 3. november blev det omdelt i Sundhedsudvalget med oplysning fra ministeriet om, at der på tværs af Social-, Undervisnings- og Sundhedsministerierne ville blive taget initiativer med henblik på fælles opfølgning. De tre ministerier udsendte i december en pressemeddelelse, hvori de oplyser, at der er iværksat initiativer til opfølgning af enkelte anbefalinger, og at de fælles har afsat 2,4 mio. kr. hertil alene i 1999. Når jeg repeterer de nævnte datoer, er det for at vise, at de tre ministerier var hurtigt ude med et fælles initiativ.

Selv mord er en voldsom tragedie. Selvmord vælges aldrig som en helt frivillig løsning. Det vælges alene, fordi mennesker ikke ser anden mulighed. De efterladte står tilbage ikke kun med sorg, men også med andre voldsomme følelser, f.eks. dårlig samvittighed over, at de måske kunne have forudset noget og afhjulpet det. Så ét selvmord påvirker mange mennesker.

I den aktuelle debat er det dog vigtigt at huske, at antallet af selvmord som sagt er faldet. Antallet af forsøg på selvmord er mere usikkert, idet ikke alle forsøg opdages. Det er også vigtigt at huske, at når vi i Danmark har en åben forståelse for, at nogle vælger denne løsning, og ikke fordømmer deres handling, så kan denne positive holdning faktisk i sig selv være med til at gøre det lettere for enkelte mennesker at vælge selvmord. Det ville være godt, hvis vi alle kunne omstille vores positive forståelse til, at vi tør blande os mere i hinandens ve og vel både i familien, i vennekredsen og på jobbet.

SF og sundhedsministeren nævner en række af de konkrete anbefalinger fra handlingsplanen. Den socialdemokratiske gruppe er enig i, at disse anbefalinger er blandt de vigtigste, men vi finder det lige så vigtigt, at der også lyttes til planens afsluttende bemærkninger, der siger: Hvert enkelt amt og kommune må finde den

model, som forekommer mest relevant og realiserbar set både fra et myndighedsperspektiv og fra et brugerperspektiv. Det afgørende er, at de nævnte funktioner dækkes, ikke hvordan de organiseres.

Det vil derfor være vigtigt, at den referencegruppe, der nu nedsættes, meget hurtigt får et overblik over de lokale forhold, ikke mindst over forhold der eventuelt viser forskelle i selvmordshandlingerne i de enkelte egne af Danmark, gerne set i lyset af de forskelligheder, der er i den lokale forebyggelse.

Referencegruppens sammensætning vil i sig selv sikre en bred og utraditionel dialog på tværs af de særlig sagkyndigt professionelle.

Materialet viser og udskiller fire forskellige grupper, som man meget hurtigt kan sætte en indsats ind over for, fordi de repræsenterer rigtig mange andele af selvmordene. De fire grupper håber jeg referencegruppen vil koncentrere sig om i det første arbejde.

Og jeg vil sluttelig gentage, at det er godt, Folketinget får denne debat. Men i forhold til SF's beslutningsforslag finder den socialdemokratiske gruppe, at vi skal afvente referencegruppens arbejde, før der afsættes nye konkrete beløb til den videre forebyggelse.

Regeringen har tilkendegivet, at der skal afsættes særlige ressourcer til selvmordsforebyggelse i det kommende år, og at det drøftes i forhandlingerne med amter og kommuner, så grundlaget for det kommende arbejde er i gode hænder.

Tove Fergo (V):

Der er ingen situation, i hvilken man bliver grebet af større afmagtsfølelse, end når man står med et menneske, der har taget sit eget livs kiste.

Alle føler, at man har svigtet, og spørgsmålet melder sig, om ikke denne tragedie kunne være undgået, om ikke familien, de nærmeste eller fællesskabet kunne have forhindret, at det skete.

Kan vi forebygge selvmord og selvmordsforsøg? Ja, det er det, dette forslag jo handler om.

SF nævner seks punkter i deres forslag, og de følger i store træk Sundhedsstyrelsens »Forslag til handlingsplan til forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg i Danmark«.

En nødvendig forudsætning for at tale om forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg er en viden om, hvilke mennesker det er, der har den største risiko. Og med Sundhedsstyrel-